

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

18 липня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 1456/дп-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі:

головуючого – Устименко В.Є.,

членів Комісії: Бутенка В.І., Василенка А.В., Весельської Т.Ф., Заріцької А.О.,
Макарчука М.А., Мішина М.І., Прилипка С.М., Тітова Ю.Г., Шиловой Т.С., Щотки С.О.,

розглянувши дисциплінарну справу стосовно суддів Катеринопільського районного суду Черкаської області Баранова Олега Івановича, Зінченка Миколи Григоровича, Кухаренка Олександра Володимировича за зверненням голови апеляційного суду Черкаської області Бабенка Володимира Миколайовича,

встановила:

У квітні 2014 року до Комісії надійшло звернення голови апеляційного суду Черкаської області від 23 квітня 2014 року № 813014-вих/11-кп/793/313/14 разом з ухвалою колегії суддів судової палати у кримінальних справах апеляційного суду Черкаської області від 15 квітня 2014 року у справі № 11-кп/793/313/14 (провадження № 698/973/13к) щодо дій суддів Катеринопільського районного суду Черкаської області Баранова О.І., Зінченка М.Г., Кухаренка О.В., які можуть мати наслідком притягнення їх до дисциплінарної відповідальності з підстав, передбачених статтею 83 Закону України від 07 липня 2010 року № 2453-VI «Про судоустрій і статус суддів» (у редакції, чинній на час подачі звернення до Комісії, далі – Закон № 2453-VI).

Згідно з ухвалою апеляційного суду Черкаської області від 15 квітня 2014 року за результатами розгляду апеляційної скарги прокурора Звенигородської міжрайонної прокуратури Шкуренка О. на ухвалу Катеринопільського районного суду Черкаської області від 03 березня 2014 року у кримінальному провадженні № НОМЕР_1 за обвинуваченням ОСОБА_1, ОСОБА_2, ОСОБА_3 у скоєнні кримінальних правопорушень колегія суддів судової палати у кримінальних справах дійшла висновку щодо порушення суддями Катеринопільського районного суду Черкаської області Кухаренком О.В., Зінченком М.Г., Барановим О.І. вимог частини 3 статті 415 КПК України, неналежного ставлення до службових обов'язків, внаслідок чого їхні рішення про повернення прокурору обвинувального акта неодноразово скасовувались. Як зазначив апеляційний суд, такі дії суддів мали наслідком затягування розгляду кримінального провадження, у якому обвинувачений утримується під вартою.

З урахуванням цих обставин колегія суддів апеляційного суду повідомила Комісію про виявлені порушення для вирішення питання щодо притягнення суддів Катеринопільського районного суду Черкаської області Баранова О.І., Зінченка М.Г., Кухаренка О.В. до дисциплінарної відповідальності.

На виконання вимог пункту 8 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 12 лютого 2015 року № 192-VIII «Про забезпечення права на справедливий суд» розгляд дисциплінарного провадження проводиться відповідно до вимог Закону № 2453-VI «Про судоустрій та статус суддів» у редакції до 28 березня 2015 року, чинній на час подачі звернення.

Розглянувши складений за результатами перевірки даних звернення висновок, Вища кваліфікаційна комісія суддів України 24 листопада 2015 року прийняла рішення № 3024/дп-15 відкрити дисциплінарну справу стосовно суддів Баранова О.І., Зінченка М. Г., Кухаренка О. В.

У засіданні взяли участь судді Баранов О.І., Зінченко М. Г., Кухаренко О. В., які зазначили, що вважають ухвалені рішення про повернення обвинувального акта на підставі пункту 3 частини 3 статті 314 КПК України обґрунтованими. Ухвалюючи ці рішення, вони урахували правову позицію апеляційного суду Черкаської області, висловлену в ухвалі від 07 лютого 2014 року в іншій кримінальній справі (№ 11-кп/793/95/14), у якій апеляційний суд подібні підстави для повернення обвинувального акта прокурора оцінив як обґрунтовані та законні.

Як зазначили судді, обвинувальний акт за формою та змістом не відповідав вимогам пункту 5 частини другої статті 291 КПК України. Зокрема, обвинувальний акт, підписаний тимчасовим виконавцем обов'язків першого заступника начальника Звенигородського РВ УМВС, містив лише вказівку про підозру особі у вчиненні кримінального правопорушення, правова оцінка кримінального правопорушення не містила будь-яких вказівок на кваліфікуючі ознаки статті закону щодо кримінальної відповідальності, за яким обвинувачувались особи, реєстр матеріалів досудового розслідування мав безліч недоліків та не містив даних про всі процесуальні рішення.

На підтвердження обґрунтованості доводів щодо законності прийнятих рішень судді надали Комісії також рішення апеляційного суду Черкаської області від 12 лютого 2015 року у кримінальному провадженні № 11-кп/793/50/15 (справа № 695/760/13-к), яким скасовано обвинувальний вирок Золотоніського міськрайонного суду Черкаської області з підстави невідповідності обвинувального акта вимогам пункту 5 частини другої статті 291 КПК України, з посилання на подібні недоліки цього процесуального документа.

Заслухавши доповідача, суддів Баранова О.І., Зінченка М.Г., Кухаренка О.В., дослідивши матеріали дисциплінарного провадження, характеристики суддів, Комісія дійшла висновку про відсутність складу дисциплінарного проступку в їх діях з огляду на таке.

Встановлено, що у порядку, передбаченому статтею 34 КПК України, апеляційний суд Черкаської області направив до Катеринопільського районного суду Черкаської області кримінальне провадження № НОМЕР_1 з обвинувальним актом у вчиненні кримінальних правопорушень стосовно ОСОБА_1 за статтею 115 частиною 2 пунктом 12, статтею 185 частиною 1, статтею 357 частиною 3 Кримінального кодексу України (далі – КК України), стосовно ОСОБА_3 за статтею 115 частиною 2 пунктом 12 КК України, стосовно ОСОБА_2 за статтею 115 частиною 2 пунктом 12, статтею 289 частиною 2 КК України, яке прийнято до провадження суду 18 жовтня 2013 року (справа № 11-кп/793/313/14, судове провадження № 698/937/13к (далі – кримінальне провадження)).

За результатами проведення підготовчого судового засідання 22 жовтня 2013 року колегія суддів у складі Кухаренка О.В., Зінченка М.Г., Баранова О.І. постановила ухвалу, згідно з якою обвинувальний акт через його невідповідність вимогам статті 291 КПК України разом з матеріалами кримінального провадження повернуто прокурору.

Ухвалою апеляційного суду Черкаської області від 02 грудня 2013 року зазначену ухвалу суду першої інстанції скасовано та передано матеріали кримінального провадження на новий розгляд у попередньому складі суддів для вирішення питань, пов'язаних з його підготовкою до судового розгляду.

За результатами проведення підготовчого судового засідання 20 грудня 2013 року колегія суддів у тому ж складі ухвалила повернути обвинувальний акт прокурору через його невідповідність вимогам статті 291 КПК України разом з матеріалами кримінального провадження.

Ухвалою апеляційного суду Черкаської області від 17 лютого 2014 року зазначену ухвалу суду першої інстанції скасовано та передано матеріали кримінального провадження

на новий розгляд у попередньому складі суддів для вирішення питань, пов'язаних з його підготовкою до судового розгляду, оскільки суд першої інстанції не виконав попередню ухвалу апеляційного суду від 02 грудня 2013 року.

За результатами проведення підготовчого судового засідання 03 березня 2014 року колегія суддів у тому ж складі втретє ухвалила повернути обвинувальний акт через його невідповідність вимогам статті 291 КПК України разом з матеріалами кримінального провадження прокурору.

Ухвалою від 15 квітня 2014 року апеляційний суд скасував зазначену ухвалу суду першої інстанції як незаконну і призначив новий розгляд у суді першої інстанції.

За результатами проведення підготовчого судового засідання 13 червня 2014 року суд першої інстанції у складі суддів Баранова О.І., Зінченка М.Г. та присяжних Забудського О.Д., Триліса С.О., Панченка В.І. постановив ухвалу про призначення судового розгляду кримінального провадження судом присяжних на 08 липня 2014 року.

Зазначені обставини підтверджуються письмовими поясненнями суддів, належним чином засвідченими копіями судових рішень у кримінальному провадженні, які містяться у матеріалах дисциплінарного провадження (справи).

Таким чином, з жовтня 2013 року по червень 2014 року колегія суддів Катеринопільського районного суду Черкаської області у складі Кухаренка О.В., Зінченка М.Г., Баранова О.І. за результатами підготовчих судових засідань тричі ухвалювала рішення про повернення обвинувального акта на підставі пункту 3 частини третьої статті 314 КПК України, які скасовувались вищою судовою інстанцією як незаконні.

Підстави дисциплінарної відповідальності судді визначено статтею 83 Закону № 2453-VI.

Частиною другою статті 83 Закону встановлено правило, згідно з яким скасування або зміна судового рішення не тягне за собою дисциплінарної відповідальності судді, який брав участь у його ухваленні, крім випадків, коли порушення допущено внаслідок умисного порушення норм права чи неналежного ставлення до службових обов'язків.

З'ясовані Комісією у дисциплінарній справі обставини дають підстави для висновку щодо відсутності ознак умисного порушення норм права чи неналежного ставлення до службових обов'язків у діях колегії суддів у складі Кухаренка О.В., Зінченка М.Г., Баранова О.І., пов'язаних з прийняттям рішень про повернення обвинувального акта з підстав його невідповідності вимогам КПК України за результатами проведення підготовчого судового засідання у кримінальному провадженні. Копії рішень апеляційного суду Черкаської області у різних кримінальних провадженнях, досліджені Комісією, засвідчили відсутність сталої практики при вирішенні подібних правових питань, зокрема і в апеляційному суді. Отже, питання, порушені апеляційним судом, стосуються ситуації щодо неоднакового застосування норм кримінального процесуального закону місцевим та апеляційним судами.

З огляду на рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: незалежність, ефективність та обов'язки (CM/Rec (2010) 12) від 17 листопада 2010 року, зазначені у пункті 66 розділу VII «Обов'язки та зобов'язання», згідно з якими тлумачення закону, оцінювання фактів та доказів, що здійснюють судді для вирішення справи, не повинні бути приводом для цивільної або дисциплінарної відповідальності, за винятком випадків злочинного наміру або грубої недбалості, та керуючись засадами організації судової влади, зокрема щодо самостійності судів, визначеної статтею 6 Закону № 2453-VI, згідно з якою суди здійснюють правосуддя самостійно, Комісія не має повноважень оцінювати законність судових рішень та дії суддів щодо їх ухвалення.

Пунктом 2 частини першої статті 83 Закону № 2453-VI передбачено, що суддю у порядку дисциплінарного провадження може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності з підстави нежиття заходів щодо розгляду заяви, скарги чи справи протягом строку, встановленого законом.

Обставини щодо тривалого перебування на розгляді у місцевому та апеляційному судах кримінального провадження також не дають підстав Комісії для висновку про

наявність у діях суддів Кухаренка О.В., Зінченка М.Г., Баранова О.І. дисциплінарного проступку, підстави щодо притягнення до якого передбачено пунктом 2 частини першої статті 83 Закону № 2453-VI, оскільки відсутня об'єктивна складова такого правопорушення.

Узагальнюючи наведене, підстави для притягнення суддів Катеринопільського районного суду Черкаської області Баранова О.І., Зінченка М.Г., Кухаренка О.В. до дисциплінарної відповідальності згідно зі статтею 83 Закону № 2453-VI відсутні.

Згідно з частиною третьою статті 87 Закону № 2453-VI, якщо Вищою кваліфікаційною комісією суддів України прийнято рішення про відсутність підстав для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, Комісія припиняє дисциплінарне провадження та повідомляє про це заінтересованих осіб.

Ураховуючи зазначене та керуючись статтями 83-87, 91, 97 Закону № 2453-VI, Вища кваліфікаційна комісія суддів України

в и р і ш и л а:

припинити дисциплінарне провадження стосовно суддів Катеринопільського районного суду Черкаської області Баранова Олега Івановича, Зінченка Миколи Григоровича, Кухаренка Олександра Володимировича за зверненням голови апеляційного суду Черкаської області Бабенка Володимира Миколайовича.

Головуючий

В.Є. Устименко

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

А.В. Василенко

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

М.А. Макарчук

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

Ю.Г. Тітов

Т.С. Шилова

С.О. Щотка